

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 17-08-2020
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPSEL
Sagsnr.: 2008143
Dok. nr.: 1296432

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 8. juni 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 1238 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Nils Sjøberg (RV).

Spørgsmål nr. 1238:

”Vil ministeren, idet flere tusind danskere lider af tinnitus, redegøre for, hvor alvorlig ministeren mener, at situationen er, hvilke konsekvenser vil regeringen drage på den baggrund, og hvilke behandlingsmetoder vil man anvende, og agter regeringen at gøre mere for at komme problemet til livs og for at hjælpe de borgere, som lider af tinnitus?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet om bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Tinnitus

Tinnitus er en oplevelse af indre lyd, lokaliseret til ørerne, eller mere diffust inde i hovedet. Lyden høres kun af personen selv og er ikke forårsaget af udefrakommende lydkilder.

Hypighed

Tinnitus er et hyppigt forekommende symptom, som en stor del af befolkningen har oplevet i kortere eller længere tid. På verdensplan estimeres det, at ca. 30% vil opleve tinnitus på et eller andet tidspunkt i deres liv.

I Den Nationale Sundhedsprofil fra 2017 angiver henholdsvis 10,1%, 12,1% og 12,7%, at de i henholdsvis 2010, 2013 og 2017 har tinnitus. Det svarer til et estimeret antal i 2017 på 600.000 personer (tabel 3.2.1 den nationale sundhedsprofil). Der er ingen forklaring på, hvorfor antallet af personer med oplevet tinnitus syntes at stige. Alle aldersgrupper kan få tinnitus, men det er mest udbredt hos voksne mennesker og særligt hos ældre. Tinnitus syntes ikke at være arveligt.

Den tilgrundliggende årsag til tinnitus kendes ikke

Tinnitus er ikke en sygdom, men beskriver et symptom/signal fra hjerne og høresystem, der opfattes som en indre lyd. Der findes ikke en generel konsensus om årsagen til tinnitus, dog peger langt de fleste forskningsresultater på, at tinnitus oftest skyldes en eller flere typer af defekter i hårcellerne i det indre øre. Når sansecellerne i det indre øre (hårcellerne) er skadet, kan det medføre, at forkerte nervesignaler bliver sendt til hjernen. Disse signaler kan så opleves som tinnitus-lyd.

Udløsende årsager til tinnitus

Ofte finder man ikke nogen udløsende årsag til tinnitus. Alle øresygdomme (og andre sygdomme) kan dog være ledsaget af, eller forårsage tinnitus, så det er vigtigt at blive undersøgt. For eksempel optræder tinnitus ofte sammen med nedsat hørelse på

grund af aldersforandringer i øresneglen, men også skader på øresneglen som følge af infektion eller skader, fx som følge af slag mod kraniet, kan give tinnitus. Tinnitus kan være en følge af, at man i mange år har været udsat for en kraftig støjpåvirkning, ligesom visse former for medicin kan udløse tinnitus, f.eks. acetylsalicylsyre (i Aspirin, Kodimagnyl etc.) i høje doser. I nogle tilfælde kan tinnitus også opleves i forbindelse med muskelspændinger i hoved, nakke eller skuldre, forhøjet blodtryk, sukkersyge eller lavt stofskifte. Tinnitus er kun i meget sjældne tilfælde et symptom på en alvorlig sygdom.

Symptomer

Tinnitus kan begynde ganske langsomt over dage eller uger, eller opstå ganske pludseligt, uden nogen påviselig grund.

Nogle oplever, at du udelukkende hører lyden kun i det ene øre, eller at lyden er mest markant i den ene side. Andre at høre lyden lige meget i begge ører, mens andre igen har en mere uklar oplevelse af at høre noget et eller andet sted i hovedet. Opfattelsen af den indre lyd kan således have mange forskellige udtryk.

Der er ofte et sammenfald mellem måden man opfatter sin lyd på, og måden man oplever sit velvære og sin dagligdag på. Det vil sige, at fysisk og psykisk velvære, mentalt overskud og psykosociale forhold som arbejde og socialt liv har en indvirkning på den måde, man bemærker og bliver forstyrret af lyden.

Undersøgelse for tinnitus

Patienter med tinnitus kan i de fleste tilfælde udredes i en speciallægepraksis hos en ørelæge. Ørelægen skal dog, hvis der er en væsentligt generede tinnitus med eller uden hørenedsættelse, henvise til en audiologisk sygehusafdeling for yderligere udredning.

Undersøgelserne består blandt andet af grundig sygehistorie med speciel fokus på beskrivelse af tinnitus-generne. Hvordan opleves lyden? Er der provokerende eller dæmpende faktorer? Opstod generne i forbindelse med begivenhed/påvirkning af betydning for patienten? Hvordan er patientens livssituation specielt mht. stressfaktorer? Er der tegn på depressive symptomer? Er der gener fra nakke-ryg og/eller tyggeapparatet? Er søvnmønsteret påvirket? Hvordan er blodtrykket? Lider patienten af kroniske sygdomme? Ørelægen vil også spørge til et eventuelt medicinforbrug, og der vil blive foretaget en grundig øre-næse-halsundersøgelse. Man vil herunder få foretaget forskellige høreprøver for at påvise, om der kan være en mulig udløsende årsag til tinnitus, fx hørenedsættelse, hvor tinnitus, som beskrevet, ofte er et ledsagefænomen.

Da tinnitus er et indre signal, som opleves individuelt af personen, er alle forsøg på at måle tinnitus indirekte. Lyden kan ikke påvises ved nogen tests.

Behandling

Der findes ikke en egentlig behandling, der kan helbrede tinnitus. Dog, i de tilfælde, hvor tinnitus skyldes en egentlig mellemøresygdom, eller en anden somatisk sygdom eller symptom som man kan behandle, kan tinnitus eventuelt forsvinde helt eller delvist. Hittidige erfaringer tyder endvidere på, at en grundig undersøgelse hos ørespecialist, samt efterfølgende grundig information om tilstanden og mestring af denne, i mange tilfælde er den hjælp, der skal til, for at man kan selv kan mestre sin tinnitus.

Hvor dette ikke er tilstrækkeligt, så kan man, gennem forskellige andre behandlings tiltag, ofte minimere generne. Tinnitus behandlingen er først og fremmest rettet mod metoder, der arbejder med at ændre og lindre de gener, som kan være forbundet med opfattelsen af den uvedkommende lyd, fx det at kunne koncentrere sig i stille

omgivelser og føle, man kan slappe af, når der er ro. Dette gælder også i forbindelse med indsovning eller ved natlige opvågninger.

I behandlingen kan fx indgå metoder som mindfulness eller meditation eller andre metoder til afspænding, eller metoder hvor man kombinerer denne behandling med forskellige former for lydterapi. Fx kan man, ved hjælp af ydre lydkilde, prøve at påvirke opmærksomheden, så man forsøger at ændre måden, man opfatter tinnitus på, eller man kan, ved nedsat hørelse, have gavn af et høreapparat, der forstærker de lyde, som man er omgivet af, og kan derved bevirke, at opmærksomheden på tinnitus bliver mindre. Der findes også andre typer af lydstimulering eller maskering som patienterne kan tilbydes. Hvilken specifik form for behandling, herunder såvel coping-strategier som lydbehandling, der har den største effekt hos den enkelte, kan man ikke afgøre på forhånd. Med baggrund i undersøgelser og individuel sygehistorie finder man, sammen med patienten, frem til den form for behandling, som bedst egner sig til det individuelle behov.

Indsatser i kommunerne

Kommunerne har myndighedsansvaret for specialundervisning og hjælpemidler. Voksne med syns-, tale-, høre- og kommunikationsproblemer, med behov for specialundervisning og /eller hjælpemidler, kan modtage undervisningstilbud målrettet tinnitus baseret på de beskrevne principper om mestring.

Fremtidsperspektiver

Flere undersøgelser viser, at de fleste mennesker med tiden føler sig mindre og mindre generet af deres tinnitus, og hos nogle forsvinder tinnitus helt, uden at man kender årsagen til dette. Hos andre sker der langsomt en såkaldt "naturlig tilvænnning", der gør, at generne ikke er så belastende.

Der forskes meget i tinnitus over hele verden. Da tinnitus er et symptom, som kan have mange forskellige årsager, er det usandsynligt, at man finder en universalbehandling. Der er dog sket store fremskridt inden for forskningen i og behandlingen af tinnitus de seneste år."

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Sofie Elsborg Larsen